

24. februar 2016

SB-006-126

Erfaringer med danske e-bogsudlånsmodeller

Danske forlag har siden 2011 tilbudt folkebibliotekerne forskellige modeller for udlån af e-bøger. Der har været både ønske og behov for at eksperimentere med forskellige udlånsmodeller for at vurdere og indsamle erfaring omkring, hvordan modellerne påvirker opbygningen af et kommercielt e-bogsmarked. Der har været opereret med en såkaldt klikmodel og en licensmodel.

Klikmodel:

En liberal udlånsmodel, hvor bøgerne stilles til rådighed uden begrænsninger fra forlagenes side. Bibliotekerne afregner forlagene for hvert udlån. Nogle biblioteker vælger så selv at indsætte begrænsninger f.eks. i form af et loft for antal lån pr. låner pr. måned.

Licensmodel:

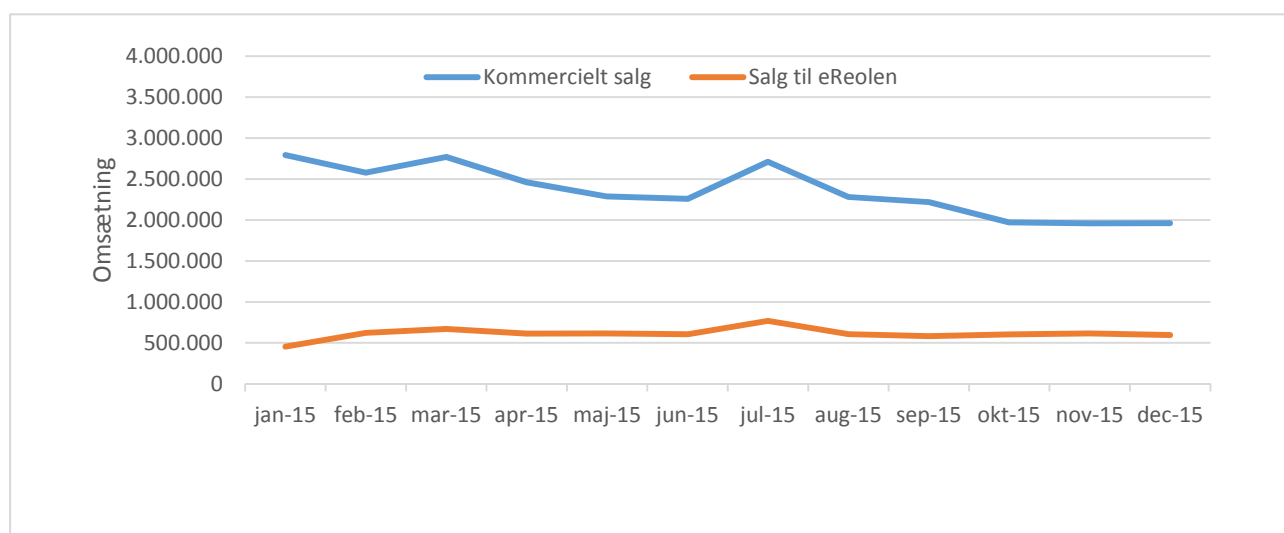
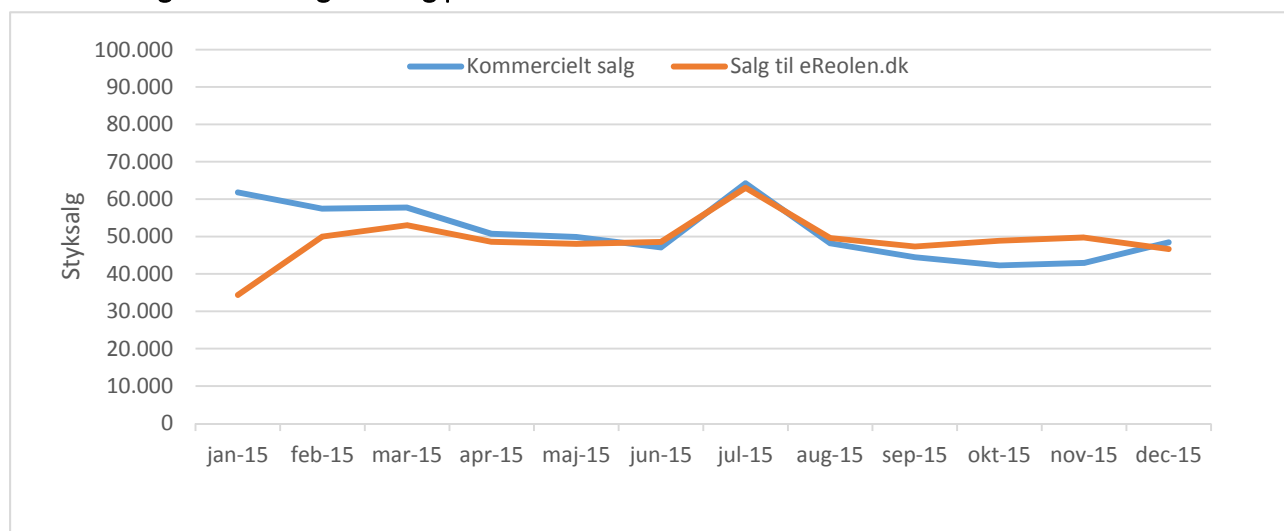
En restriktiv udlånsmodel, hvor bibliotekerne indkøber det antal af en titel, de ønsker at kunne udlåne samtidig. En e-bog (licens) kan typisk udlånes 4 gange, men kun til én låner ad gangen. Det betyder, at lånerne kan opleve at måtte vente på at få adgang til en e-bog, hvis biblioteket f.eks. kun har købt én bog (licens), og den allerede er udlånt.

1. eReolen 2015 ff

Kombineret licens- og klikmodel, som samler titlerne fra eReolen og eBib i én fælles frontend. Modellen er fleksibel, idet forlagene kan vælge at lægge bøgerne i en klikmodel eller i en licensmodel, hvor titlen efter 6 måneder overgår til klik. Der er også mulighed for at lade titlen blive i en licensmodel.

Statistikken viser udviklingen af hhv. kommercielt salg og biblioteksudlån af e-bøger for syv udvalgte forlag (Gads Forlag, Lindhardt & Ringhof, Modtryk, Gyldendal, Rosinante & Co., JP/Politikens Forlag og Peoples Press), som fra 2013 udelukkende leverede e-bøger til udlån på eBib, dvs. forlag, som med eBib-modellen havde valgt en mere restriktiv licensudlånsmodel sammenlignet med den foregående liberale model, som var rent klikbaseret. Statistikken viser, at de pågældendes forlags kommercielle styksalg i perioden er faldet fra 61.782 til 48.459 styk, og at salget til bibliotekerne er steget fra 34.374 til 46.666 styk.

Indberetninger fra udvalgte forlag på eReolen

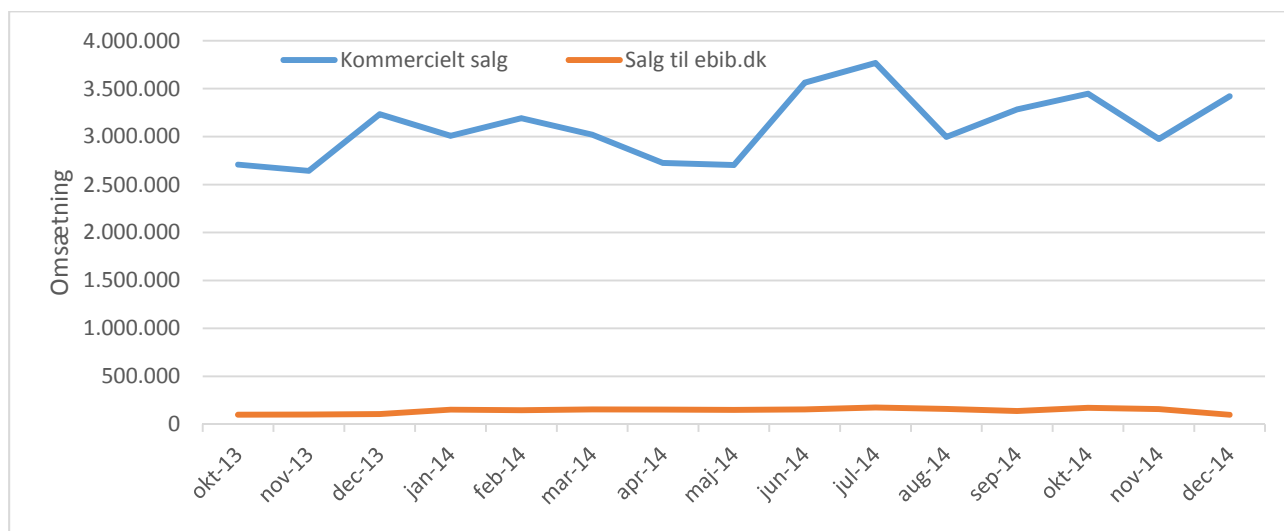
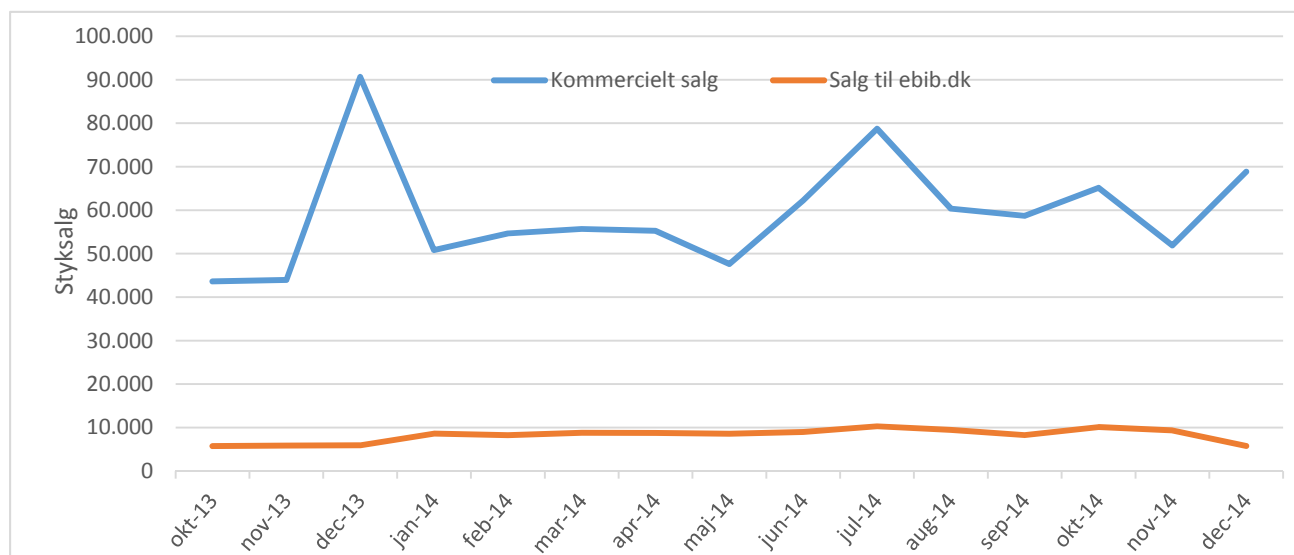


2. eBib.dk 2013-2014

Ren licensmodel.

Statistikken viser udviklingen af hhv. kommercielt salg og biblioteksudlån af e-bøger for syv udvalgte forlag (Gads Forlag, Lindhardt & Ringhof, Modtryk, Gyldendal, Rosinante & Co., JP/Politikens Forlag og Peoples Press), som fra 2013 udelukkende leverede e-bøger til udlån på eBib, dvs. forlag, som med eBib-modellen havde valgt en mere restriktiv licensudlånsmodel sammenlignet med den foregående liberale model, som var rent klikbaseret. Statistikken viser, at både styksalg og omsætning for det kommercielle salg steg i perioden, mens salget til biblioteker stagnerede. Statistikken viser endvidere, at de pågældende forlags kommercielle salg i denne periode både målt på styk og omsætning lå væsentligt højere sammenlignet med bibliotekssalget.

Indberetninger fra udvalgte forlag på ebib.dk



3. eReolen.dk 2011-2013

Ren klik model

Statistikken er baseret på tal fra Publizon og viser styksalg til hhv. biblioteker og det kommercielle marked for alle forlag, som ekspederes hos Publizon. Statistikken viser en stor stigning i antal udlån i perioden mens salget til det kommercielle marked stagnerede.

